

וכן לא יתייחד אדם זכר עמהן, מפני שחשודין על שפיכות דמים!

ג. ולא חוששים משום מוקצה, שמא ייחד הגוי בהמה זו, להקריבה לעבודה זרה. (11)

גמרא:

שנינו במשנתנו: אין מעמידין בהמה בפונדקאות של עובדי כוכבים!

ד. ולא חוששין משום נעבד, שמא כבר עבדו לבהמה זו כעבודה זרה!

ואם כן, קשה, שבכרייתא זו רואים אנו, שאין חסרון בבהמה שהיתה ברשות עובד כוכבים. ואילו במשנתנו מבואר שאסור להשהות בהמות אצל הגוי?

כב-ב

ומקשה הגמרא סתירה לדין זה: ורמינחא, הרי שנינו בתוספתא [פרק ב] — לוקחין קונים מהן מן הגויים בהמה לקרבן, ואין חוששין בה את אחד מן החששות הבאים:

בשלמא לגבי החשש של מוקצה ונעבד, אין לחשוש. כיון שאם איתא דאקצייה, אם אכן הקצה הגוי את הבהמה להקריבה לעבודה זרה, וכן אם איתא דפלחיה, אם אכן עבד בהמה זו לעבודה זרה — לא הוה מזבין ליה, לא היה מוכרה! (12)

א. לא משום רובע, (9) כלומר אם הבהמה זכר, אין לחשוש שמא רבעה הבהמה אשה.

ב. ולא חוששים משום נרבע, שמא הבהמה זו נרבעה לאדם. (10)

הקדש לעבודת כוכבים.

עליהם בהמתן של ישראל — יותר מנשותיהן!

12. הקשה בתורת חיים: במשנה לקמן נג א נחלקו רבי וחכמים, האם דבר של עבודה זרה שמכרו, בטלה העבודה זרה מאותו הדבר. וממשנה זו מוכח, שמוכר אדם עבודה זרה, אף שעבד בה?

והביא בשם הראב"ד, שכתב לחלק בין בהמת עבודה זרה לכל עבודה זרה אחרת. בהמות — מצויות הרבה, ולכן אין כל סיבה למכור דוקא בהמה זו שעבדו בה, כאשר אפשר למכור בהמה אחרת. אולם שאר מיני עבודה זרה שאינם כל כך מצויים, יתכן שימכור.

ובתורת חיים תירץ: אף שאין דרך רוב בני אדם למכור עבודה זרה שלהן, מכל מקום נחלקו רבי וחכמים מה יהא הדין אם בכל אופן חרג אדם מדרך הרוב, ומכר עבודה זרה שלו. אולם סתם בהמה ושאר דברים העומדים למכירה, על פי רוב אין לחשוש שמא עבדו בהם עבודה זרה.

9. בכרייתא בכא קמא מ ב: נאמר [ויקרא א ב]: "אדם כי יקריב מכם קרבן לה' מן הבהמה מן הבקר ומן הצאן תקריבו את קרבנכם".

ודורשת שם הכרייתא: "מן הבהמה" — להוציא את הרובע ואת הנרבע.

"מן הבקר" להוציא את הנעבד.

"מן הצאן" להוציא את המוקצה.

10. פסול הבהמה לקרבן יתכן רק כאשר נודע דבר הרביעה על ידי הבעלים, או על ידי עד אחד. אולם כאשר יש שני עדים בדבר, נסקל השור ובשרו אסור בהנאה [מאירי].

11. כך פירש רש"י. אולם התוס' פירשו שמדובר שיחדו לתקרובת עבודת כוכבים, ומסרה לכמרים. והאכילוהו הכמרים כרשיני עבודת כוכבים, ועל ידי כך נעשה מוקצה לעבודת כוכבים. אבל יחוד גרידא אינו כלום, שהרי אין